

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№..... 2022 г.

за изменение и допълнение на Наредбата за медицинската експертиза, приета с Постановление № 120 на Министерския съвет от 2017 г. (обн., ДВ, бр. 51 от 2017 г.; изм. и доп. бр. 62 и 64 от 2018 г., бр. 46 и 84 от 2019 г.; Решение № 1632 на Върховния административен съд от 2020 г. – бр. 63 от 2020 г., бр. 79 от 2020 г. и бр. 59 от 2021 г.)

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

ПОСТАНОВИ:

§ 1. В чл. 6, ал. 1 думите „гледане на здраво дете, върнато от детско заведение поради карантина в заведението“ се заменят с „гледане на здраво дете, до 12-годишна възраст, върнато от детско заведение или училище, поради карантина на заведението или на училището, или на отделна група или клас в него, или поради карантина на детето.“

§ 2. Член 39 се изменя така:

„Чл. 39. (1) Болничен лист за гледане на деца от семейството се издава еднолично от лекуващия лекар и в следните случаи:

1. за гледане на дете до 12-годишна възраст, посещаващо детско заведение или училище, контактно със заразоболен, задължително карантинирано в дома - до изтичане на карантинния период;

2. за гледане на здраво дете, до 12-годишна възраст, посещаващо детско заведение или училище, върнато оттам поради наложена карантина на това заведение или училище, или на отделна група или клас в него за срока на карантинния период; болничен лист в

случая се издава въз основа на служебна бележка от директора на детското заведение или на училището за наличността и срока на карантината и за невъзможността детето да бъде прехвърлено в друга група или клас, където няма карантина; служебната бележка се съхранява в лечебното заведение, което издава болничен лист за гледане.

(2) Не се издава болничен лист за гледане на здрави деца до 12-годишна възраст, поставени под карантина, които не посещават детски заведения или училища.“.

§ 3. Член 68, ал. 3 се изменя така:

„(3) При децата и при лица с психични заболявания (независимо от възрастта им) чужда помощ може да се определи и при степен на увреждане под 90 на сто в зависимост от естеството на заболяването и възможността за отглеждането на децата извън семейството (детска ясла, детска градина, училище и други), а за лицата с психични заболявания и в зависимост от загубата на базисни социални и ключови умения, водещи до невъзможност за съществуване без контрол.“.

§ 4. В приложение № 1 към чл. 63, ал. 1 „Отправни точки за оценка на трайно намалената работоспособност и на вида и степента на увреждане в проценти“ се правят следните изменения и допълнения:

1. В част първа „Заболявания на опорно-двигателния апарат“, в раздел IX „Увреди на долните крайници“:

а) точка 40.2.2. се изменя така:

„40.2.2. тежка степен за едно стъпало – 50 %;“

б) в т. 40.2.3. числото „50“ се заменя със „71“;

2. В част втора „Психични болести“:

а) в раздел I „Органично-мозъчни психични смущения“:

аа) в т. 2.3.1. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

бб) в т. 2.3.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с чужда помощ“;

вв) в т. 2.4. накрая се поставя запетая и се добавя „с чужда помощ“;

б) в раздел II „Умствена ограниченост“ :

аа) в наименованието на раздела думата „ограниченост“ се заменя с „изостаналост“;

бб) в т. 2.1 накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

вв) в т. 2.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с чужда помощ“;

в) в раздел III „Дълготраещи психози, с най-малко 6-месечна продължителност, психози от кръга на шизофренните или афективни (ендогенни) психози“:

аа) в т. 2.1. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

- бб) в т. 2.2. думите „пълна загуба“ се заличават, а накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;
- вв) в т. 2.3. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;
- гг) в т. 2.4. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“.
- г) в раздел IV „Афективни психози с относително краткотрайно, но чести, възвръщащи се фази при една до две годишно, с многоседмична продължителност“:
- аа) в наименованието на раздела след думата „фази“ се добавя „или“;
- бб) в т. 2 думите „манийни или манийно-депресивни фази“ се заменят с „манийни или депресивни или смесени фази“;
- д) в раздел V „Аутистично разстройство“:
- аа) в наименованието на раздела след думата „разстройство“ се добавя „при лица навършили 16 г.“
- бб) в т. 3 думите „пълна загуба“ се заличават, а накрая се добавя „с пожизнен срок“.
- вв) в т. 4 накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“.
- е) в раздел VI „Неврози и абнормни развития на личността“:
- аа) в т.1.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“.
- бб) в т.2 накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“.
- ж) в т. 3 от раздел VIII „Токсикомания“ накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“.
- з) в раздел IX „Психични отклонения в детска възраст“:
- аа) в наименованието на раздела думите „в детска възраст“ се заменят с „на лица до 16 години“;
- бб) точка 1.1. се изменя така:
- „1.1. лека умствена изостаналост - ограничения в умствените възможности, с леко ограничение на комуникативните умения и способността за разбиране и известни обучителни затруднения:
- 1.1.1. без поведенчески отклонения - 30%;
- 1.1.2. с поведенчески отклонения -50%;“
- вв) в т. 1.2.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;
- гг) в т. 1.3. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;
- дд) в т. 1.4 накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;
- ее) в т. 2.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;
- жж) в т. 2.3. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

зз) в т. 3.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

ии) в т. 3.3. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

3. В част трета „Ушни, носни и гърлени (УНГ) заболявания“, раздел I „Слухов анализатор“ се изменя така:

„Раздел I

Слухов анализатор

1. Нормален социално адекватен слух - слухова загуба до 20 децибела (dB) - 0 %.
2. Лека загуба на слуха (Изпитват трудности при чуването на тиха реч и разговори в шумна обстановка) – 21 до 35 db – 5%;
3. Умерена загуба на слуха (Изпитват трудности в разбирането на разговорна реч, особено на фона на съпътстващ околнен шум. За да бъде чута речта от телевизия или радио е необходимо допълнително усилване на звука.) – 36 до 50 db - 25%;
4. Умерено тежка загуба на слуха (Значително е засегната яснотата на речта. Тя трябва да е силна за да бъде чута. Налице са затруднения при разговори с повече от един събеседник.) – 51 до 65 db - 50%;
5. Тежка загуба на слуха (Невъзможност да се възприема реч с нормална сила. Изпитват се сериозни трудности при чуването на силни звукове - речеви или от околната среда. Възможно е да се чуват само силни викове или технически усилен реч.) – 66 до 80 db – 65% с пожизнен срок;
6. Дълбока загуба на слуха (Невъзможност ясно да се възприема и разбира реч, дори и чрез техническо усилване) – 81 до 95 db - 75% с пожизнен срок;
7. Пълна загуба на слуха /глухота (невъзможност да се чува)– 96 db или по-голяма - 91% с пожизнен срок.

Оценката на функционалния дефицит на слуховия анализатор и при определяне на оценката при трудова злополука и професионални увреждания, доказани с Протокол за професионално разследване от НОИ, се изчислява от таблицата на Клодил-Портман.

Таблица на Клодил Портман			Глухо ухо или по-малко чуващо ухо				Р.Р. ад конхам или не чува, практически пълна глухота
			Р.Р. (1) 4 - 5 м	Р.Р. 2 - 4 м	Р.Р. 1 - 2 м	Р.Р. 0,25 до 1 м	
а) Р.Р. - разговорна реч б) Ш.Р. - шепотна реч в) А.З. - акустична загуба на слуха в dB			Ш.Р. 0,50 - 0,80 м	Ш.Р. 0,25 - 0,50 м	Ш.Р. 0,005 м	Ш.Р. ад конхам или не чува	Ш.Р. не чува
Нормално ухо или по-добре чуващо			А.З. 35 dB	А.З. 35 - 45 dB	А.З. 45 - 50 dB	А.З. 50 - 65 dB	А.З. 65 dB
Р.Р. нормално	Ш.Р. нормално	А.З. 35 dB нормално	0 %	3 %	8 %	12 %	15 %
Р.Р. (1) 4 - 5 м	Ш.Р. 0,50 - 0,80	А.З. 35	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %
Р.Р. 2 - 4 м	Ш.Р. 0,25 - 0,50	А.З. 35 - 45	10 %	15 %	25 %	30 %	35 %
Р.Р. 1 - 2 м	Ш.Р. 0,005	А.З. 45 - 50	15 %	25 %	35 %	40 %	45 %
Р.Р. 0,25 до 1 м	Ш.Р. ад конхам или не чува	А.З. 50 - 60 %	20 %	30 %	40 %	50 %	60 %
Р.Р. ад конхам или не чува, практически пълна глухота	Ш.Р. не чува	А.З. не чува	25 %	35 %	45 %	60 %	70 %

Пояснение към таблицата:

1. В първи и втори хоризонтален ред са посочени разстоянията в метри (m), от които по-слабо чуващото ухо възприема разговорна и шепотна реч.

2. В трети хоризонтален ред е посочена акустичната загуба в децибели на по-слабо чуващото ухо.

3. В първа и втора колона са посочени разстоянията в метри, от които по-добре чуващото ухо възприема разговорна и шепотна реч.

4. В трета колона е посочена акустичната загуба в децибели на по-добре чуващото ухо.

5. В пресечните точки на вертикалните и хоризонталните линии на различните стойности на слуховъзприемането на двете уши е обозначен процентът на намалената работоспособност.

8. Загуба или обезобразяване на аурикулата - според степента:

8.1. на едното ухо - 10 %;

8.2. на двете уши - 20 %.

4. В част четвърта „Заболявания на сърдечно-съдовата система“:

а) в раздел I „Органични сърдечни увреди“:

аа) създава се т. 4.1.:

„4.1. При инфаркт на миокарда след първата година от реализирането му, без хемодинамични нарушения и без усложнения – 50%.

Забележка: В случаите по т. 4.1, но с хемодинамични нарушения и усложнения-процентът се определя в зависимост от функционалния клас на сърдечната недостатъчност в зависимост от степенната изразеност – по аналогия с т.3.1, 3.2 и 5.“

бб) в т. 5.1. числото „10“ се заменя с „30“;

вв) в т. 6 числото „10“ се заменя с „30“.

б) в раздел II „Сърдечни вмешателства (без инвазивните диагностични методи), клапнопротезирани с механични или биологични протези; инфекциозен ендокардит след клапно протезиране; коригирани (оперирани или след интервентни процедури) вродени сърдечни малформации; палиативно коригирани клапни дефекти без протезиране; състояние след аортокоронарен байпас; състояние след имплантиране на интракоронарен стент; състояние след перкутанна транслуменална коронарна ангиопластика (РТСА); имплантиране на постоянен кардиостимулатор; състояние след резекция на сърдечна аневризма; състояние след хирургическо лечение по повод тумори на сърцето, състояние след трансплантация на сърце и др.“:

аа) създава се т. 1.2.:

„1.2. Оперирани с клапно протезиране, както и с аорто-коронарен байпас без хемодинамични нарушения – 50%.

Забележка: В случаите на т. 1.2, но с хемодинамични нарушения и усложнения – процентът се определя в зависимост от функционалния клас на сърдечната недостатъчност

след интервенцията, в зависимост от степенната изразеност – по аналогия с раздел I, т. 3.1, 3.2 и 5.“.

бб) в т. 2.1. числото „10“ се заменя с „30“;

вв) в т. 2.2. числото „30“ се заменя с „40“;

в) в раздел V „Ритъмни и проводни нарушения“:

аа) в т. 2 думите „постоянно нормофреквентно предсърдно мъждене и т.н“ се заличават;

бб) в т. 3 думите „тахи и бради форма“ се заменят със „сърдечна недостатъчност от II ФК по НИХА“.

5. В част седма „Нервни болести“:

а) в т. 3. думите „дискоординационни синдроми“ се заменят с „координационни нарушения в рамките на дадено неврологично заболяване, в зависимост от тежестта му,“;

б) след т.3.4. се създава Забележка 2а:

„Забележка 2а. За множествена склероза, оценена по т. 3.4. се определя пожизнен срок.“;

в) в т. 4.3. числото „70“ се заменя със „71“;

г) в т. 4.4. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

д) в т. 4.5. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок, с чужда помощ“;

е) в т. 4.6. думите „100 % с чужда помощ (СЧП)“ се заменят със „100 % с чужда помощ, с пожизнен срок“;

ж) забележка 5 след т. 12.3. се заличава.

6. В част осма „Хирургични заболявания“:

а) в раздел V „Болести на хранопровода“:

аа) в т. 1.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

бб) в т. 1.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

б) в раздел VI „Болести на стомашно-чревния тракт“:

аа) в т. 1.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

бб) в т. 1.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

вв) в т. 2.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

гг) в т. 2.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

дд) в т. 2.3.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

ее) в т. 12.2. числото „80“ се заменя с „91“;

жж) в т. 12.3. думите „за четвъртата и петата“ се заменят със „за и след четвъртата“;

зз) в т. 13.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“.

в) в раздел VII „Злокачествени заболявания на черния дроб, жлъчните пътища и жлъчния

мехур“:

аа) в т. 1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

бб) в т. 2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“.

г) в раздел IX „Пикочни органи“:

аа) в т. 2.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

бб) в т. 2.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

вв) в т. 3.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

гг) точка 9 се изменя така:

„9. Ектопия на пикочен мехур - 100 %, с пожизнен срок.

Забележка: Оценката по т. 9 важи както за състояние преди, така и след проведено оперативно лечение.“.

д) в раздел X „Мъжки полови органи“:

аа) в т. 1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

бб) в т. 4.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

вв) в т. 4.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

гг) в т. 6.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

дд) в т. 6.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

е) в раздел XI „Женски полови органи“:

аа) в т. 1.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

бб) в т. 1.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

вв) в т. 2.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

гг) в т. 2.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

дд) в т. 3.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

ее) в т. 3.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

жж) точка 3.3. се изменя така:

„3.3. При клинично доказан посткастрационен синдром (липса на два яйчника) до 50-годишна възраст - 50 %.“;

зз) в т. 7.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

ии) в т. 7.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

йй) в т. 8.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;

кк) в т. 8.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“.

ж) в раздел XII:

- аа) в т. 4.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;
- бб) в т. 4.2.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;
- вв) в т. 6.1.4. думите „за петата година“ се заменят със „за и след петата година“;
- гг) забележката след т. 7 се заличава.

7. В част девета „Вътрешни болести“:

а) в раздел I „Захарен диабет“:

аа) в т. 1 думите „(на лечение с перорални, инжекционни неинсулинови препарати или инсулин)“ се заменят с „(неинсулинозависим)“;

бб) в т. 1.2.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

вв) в т. 1.2.3. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

гг) в т. 2 след думите „тип 1“ се добавя „и захарен диабет тип 2 (на инсулинолечение):“;

б) в раздел II „Болести на щитовидната жлеза“:

аа) в т. 3.3.3. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

бб) в т. 3.4.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

в) в раздел V „Хипофизарни нарушения“:

аа) в т. 2.2.1. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

бб) в т. 2.2.2. накрая се поставя запетая и се добавя „с пожизнен срок“;

вв) в т. 2.2.3. абривиатурата „СЧП“ се заменя със „с чужда помощ“;

гг) в т. 2.2.4. абривиатурата „СЧП“ се заменя със „с чужда помощ“.

г) в раздел XI „Генетични аномалии“, в първо изречение на забележката след т. 3 думите „като към посочения процент по т. 1 – 3 в съображение влиза и“ се заменят с „като отделно от оценката по т. 1 - 3 се оценява и“.

§ 5. В приложение № 2 към чл. 63, ал. 3 „Методика за прилагане на отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност (вида и степента на увреждане) в проценти“ се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка III се изменя така:

„III. Когато са налице няколко увреждания, за всяко от които в отправните точки за оценка на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане е посочен отделен процент, оценката на трайно намалената работоспособност/вид и степен на увреждане се определя, като към най-високия процент по съответната отправна точка на най-тежкото (водещото) увреждане и ако той не е 100 %, се прибавят 20 % от сбора на процентите на останалите съпътстващи увреждания. В случай на определена 100 % трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане по съответната отправна точка на

най-тежкото (водешото) увреждане, съпътстващите увреждания не се добавят в оценката, но се изписват в мотивната част на експертното решение, заедно със съответната отправна точка и процент.”.

2. Точка IV се отменя.

3. Точка VIII се изменя така:

„VIII. В експертното решение се вписват съответните МКБ кодове на всички заболявания, обуславящи най-тежкото и съпътстващите увреждания.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. Започналите и неприключили до влизането в сила на това постановление процедури по извършване на медицинската експертиза се довършват, както следва:

1. Пред ТЕЛК – по реда на това постановление;
2. Пред НЕЛК – по досегашния ред.

§ 7. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на § 1 и § 2, които влизат в сила от 1 януари 2023 г.

**МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:
ГЪЛЪБ ДОНЕВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:
КРАСИМИР БОЖАНОВ**

**ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
ГЕОРГИ ЛИПЧЕВ**

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНА“
ХРИСТИНА ГЕТОВА**